ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem ve věci

žalobce: **V. C. D.**, narozen X,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
toho času v Z. z. c. X,
zastoupen advokátkou Mgr. Pavlínou Zámečníkovou,
se sídlem Příkop 8, Brno,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2019, č. j. OAM-209/LE-BA04-BA04-PS-2019,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ústí nad Labem dne 29. 4. 2019 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2019, č. j. OAM-209/LE-BA04-BA04-PS-2019, jímž žalovaný rozhodl tak, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu"), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, a ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil dobu zajištění do 12. 7. 2019. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, žalobce byl rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 22. 3. 2019, č. j. KRPU-56173-26/ČJ-2019-040022-RBK-ZZ, zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců B. za účelem realizace správního vyhoštění, neboť byl dne 20. 3. 2019 zadržen hlídkou německé policie poté, co

společně s dalšími čtyřmi osobami překročil státní hranice z České republiky do Německa bez cestovního dokladu. Žalobce nepředložil doklad totožnosti, který by jej opravňoval k pobytu na území schengenského prostoru. Bylo zjištěno, že žalobci nebylo vydáno vízum ani povolení, které by jej opravňovalo ke vstupu či pobytu na území České republiky. Do protokolu o vyjádření účastníka řízení ze dne 21. 3. 2019 žalobce pouze potvrdil údaje o své totožnosti a státní příslušnosti, prohlásil, že nechce vypovídat. Uvedl, že z Vietnamu vycestoval s vízem platným pro Rumunsko. Dne 24. 3. 2019 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. Žalobce vědomě neoprávněně vstoupil na území České republiky, odkud pokračoval do Německa, porušil tak předpisy České republiky a Evropské unie, zcela ignoroval své zákonné povinnosti a aby je obešel, využil služeb převaděčů. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu až po zadržení Policií České republiky, je však zřejmé, že měl možnost o udělení mezinárodní ochrany požádat v jiném členském státě Evropské unie, přes který do České republiky a následně do Německa cestoval. Žádost o udělení mezinárodní ochrany po zadržení Policií České republiky a zajištění v zařízení pro zajištění cizinců žalovaný vyhodnotil jako ryze účelovou, existují oprávněné důvody domnívat se, že cílem žádosti je pouze to, aby se žalobce vyhnul hrozícímu vyhoštění, případně jej pozdržel, a existuje rovněž nebezpečí, že se žalobce bude vyhýbat povinnosti vycestovat z území České republiky a bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný dovodil, že uplatnění zvláštních opatření dle zákona o azylu by nebylo účinné, čemuž nasvědčuje vědomé nerespektování právního řádu České republiky a povinností uložených žalobci, ale také zcela účelové jednání spočívající v podání žádosti o mezinárodní ochranu.

2. Dobu trvání zajištění stanovil žalovaný v délce 110 dnů do 12. 7. 2019. Ačkoliv žalovaný považuje žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany za účelovou, nebude ji posuzovat v režimu § 16 zákona o azylu. Žalovaný předpokládá, že řízení bude trvat 90 dnů, což je polovina zákonem stanovené šestiměsíční lhůty pro vydání rozhodnutí. K tomu dále připočetl 15 dní, ve kterých lze podat žalobu, s níž je spojen odkladný účinek, a 5 dnů na poštovní přepravu žaloby.

3. Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 2. 5. 2019, č. j. 42 A 4/2019-17, postoupil věc místně příslušnému Krajskému soudu v Praze.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

4. Žalobce v žalobě namítl, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro zajištění cizince podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, z podkladů pro vydání rozhodnutí nevyplývá, že by žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze za účelem zmaření nebo oddálení výkonu správního vyhoštění, jak uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí. Jedná se o ničím nepodložené spekulace žalovaného. Není pravdou, že by si žalobce byl vědom skutečnosti, že cestoval bez cestovního dokladu a bez víza, z napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak žalovaný k takovému závěru dospěl. Žalobce se svou manželkou využil nabídky třetí osoby k vyřízení víza a zajištění cesty do Evropy, konkrétně do Německa, kde hodlali požádat o udělení mezinárodní ochrany, domnívali se, že se jedná o legální způsob, jak přicestovat do Evropy. Svůj cestovní doklad žalobce i jeho manželka předali osobě, která je na cestě doprovázela, proto při kontrole německým policejním orgánem nemohl svůj cestovní doklad předložit. Žalobce má za to, že nebylo prokázáno, že by podal žádost o mezinárodní ochranu za účelem zmaření nebo oddálení výkonu správního vyhoštění, žalobce s manželkou měli v úmyslu požádat o azyl ve Spolkové republice Německo, jak ostatně vyplývá i z odůvodnění rozhodnutí policejního

orgánu o zajištění, konkrétně pak z překladu protokolu o výslechu žalobce provedeného německým policejním orgánem. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu prakticky ihned po té, co byl poučen o tom, kde a v jaké lhůtě může o udělení mezinárodní ochrany požádat. Žalobce přicestoval do České republiky poprvé, není evidován jako nežádoucí osoba, nikdy se na území České republiky nedopustil opakovaně porušování zákona, není proto dána žádná reálná a důvodná obava, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, že by se měl vyhýbat povinnosti vycestovat z území České republiky, mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění, ani že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo pouze snahou žalobce vyhnout se vyhoštění.

5. Žalobce tvrdí, že zajištění cizince je zásadním zásahem do osobní sféry jednotlivce a jako takové musí být dostatečně odůvodněno. Žalovaný závěr o tom, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění, náležitě neodůvodnil, neboť toliko poukázal na to, že žalobce vědomě vstoupil na území České republiky bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu a následně pokračoval do Německa. Žalovaný neodůvodňuje, v čem shledává předpoklad pro účelově podanou žádost o mezinárodní ochranu. Napadené rozhodnutí je v tomto ohledu v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť žalovaný dostatečně neodůvodnil výrokovou část svého rozhodnutí. Napadené rozhodnutí také evidentně nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, neboť žalovaný toliko konstatuje předchozí pochybení žalobce.

6. Žalobce dále namítl, že zajištěn může být pouze cizinec, který svým jednáním v minulosti opakovaně porušil předpisy České republiky, nerespektoval dříve uložené tresty vyhoštění či pravomocná rozhodnutí o správním vyhoštění. Tak hrubý zásah do práva na osobní svobodu, jakým je zajištění cizince, mohou ospravedlnit jen závažné důvody, ty je třeba vykládat restriktivně. Žalobce se v žádném případě nemohl dopustit opakovaného porušení českých právních předpisů, v tomto ohledu žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2006, č. j. 4 Azs 235/2005-60.

7. Konečně žalobce namítl, že žalovaný nedostatečným způsobem zjišťoval a posuzoval možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Úvaha žalovaného je v tomto ohledu nepřezkoumatelná, žalovaný se, v rozporu s judikaturou (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38) nevypořádal s individuálními okolnostmi žalobcova případu. Žalovaný nezohlednil, že žalobce měl v úmyslu požádat o udělení mezinárodní ochrany ještě před svým zadržením a zajištěním Policií České republiky, že nespáchal na území České republiky žádnou trestnou činnost, že se nedopustil přestupku ani jinak neporušil právní předpisy České republiky. Žalovaný nezohlednil skutečnost, že žalobce se na území České republiky zdržoval pouze jeden den, ani okolnosti, za nichž u sebe neměl svůj cestovní doklad. Žalobce se domnívá, že splňuje podmínky pro uložení zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť má i s manželkou zajištěno ubytování na území České republiky i finanční a hmotné zabezpečení.

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zopakoval relevantní část odůvodnění napadeného rozhodnutí. Uvedl, že řádně odůvodnil, proč není možné žalobci uložit zvláštní opatření. Snaha žalobce své protiprávní jednání bagatelizovat ve spojení se zjevným cílem jeho jednání (docestovat až do Německa jakožto cílové země) je patrná nejen z průběhu správního řízení o zajištění, ale i z obsahu žaloby. Je nepřípustné, aby si žalobce v právním státě vykládal úkony spojené s nelegálním překročením státních hranic, navíc bez

cestovního dokladu, tak, že nespáchal na území České republiky žádnou trestnou činnost nebo přestupek. Žalovaný odkázal v této souvislosti na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2016, č. j. 44 A 24/2016-16, podle něhož ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *„směřuje k tomu, aby cizinec, jemuž hrozí vyhoštění, se nedostal podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu do faktického postavení, v němž by pro něj bylo oproti režimu podle zákona o pobytu cizinců snazší vyhnout se vyhoštění*". Smyslem tohoto ustanovení je tedy mimo jiné znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které žadateli umožní vyhnout se vyhoštění.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba byla podána ve lhůtě dle § 46a odst. 7 zákona o azylu. Žaloba je tedy věcně projednatelná.

10. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.")], přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.

11. S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání za nezbytné, rozhodl soud o žalobě bez jednání (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

12. Soud ze správního spisu zjistil, že rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 22. 3. 2019, č. j. KRPU-56173-26/ČJ-2019-040022-RBK-ZZ, byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů. Policie v rozhodnutí uvedla, že žalobce byl dne 21. 3. 2019 na základě readmisní dohody uzavřené mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo převzat od německého policejního orgánu. Žalobce byl dne 20. 3. 2019 kontrolován hlídkou německé policie poté, co společně s dalšími třemi osobami a řidičem překročil státní hranice z České republiky do Německa bez cestovního dokladu, žalobce nedisponoval vízem ani povolením, které by jej opravňovalo ke vstupu či pobytu na území České republiky. Dne 21. 3. 2019 byl žalobce zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, téhož dne bylo zajištění překvalifikováno podle § 27 odst. 2 téhož zákona. Žalobce při výslechu německým policejním orgánem vypověděl, že cestoval za prací z Vietnamské socialistické republiky do Německa, kde chtěl požádat o azyl. Uvedl, že ve Vietnamu pracoval v zemědělství, kde byla těžká práce za málo peněz, slyšel od známých, že v Německu je život lepší. Spojil se přes internet s převaděči, kteří vše zorganizovali. Žalobce cestoval s platným cestovním dokladem, měl platné vízum, nevěděl však jaké. Převaděči měli za zorganizování cesty a zajištění víza přislíbenou odměnu 9 000 dolarů od sestry žalobce. Žalobce letěl letadlem z Hanoje, pak cestoval auty, několikrát přestupoval, během cesty mu byl odebrán pas a následně i mobilní telefon. Žalobce české ani německé policii nesdělil, že by existovaly důvody nebo překážky, které by mu bránily v návratu do Vietnamu, policie má proto za to, že takové důvody nebo překážky neexistují, žalobce ostatně uvedl, že mu v domovském státě nehrozí žádné represe. Policie

dovodila, že minimálně dne 20. 3. 2019, kdy překročil státní hranici Německa, pobýval žalobce na území České republiky bez cestovního dokladu a víza nebo povolení, které by jej opravňovalo k pobytu na území České republiky, tedy neoprávněně. Žalobce nemá na území České republiky žádné bydliště, nebyla ani zjištěna osoba, která by se o žalobce v rámci jeho pobytu a v rámci řízení o správním vyhoštění starala, finanční prostředky, které u sebe žalobce měl, nedostačují k zajištění živobytí, žalobce přitom neprokázal, že by disponoval takovou finanční hotovostí, která by mu umožnila složit finanční záruku.

13. Žalobce požádal dne 24. 3. 2019 v Zařízení pro zajištění cizinců B. o mezinárodní ochranu. K žádosti uvedl, že je vietnamské státní příslušnosti, bez náboženského vyznání, nemá politické přesvědčení, není politicky aktivní. Žalobce je ženatý, má tři nezletilé děti (narozené v letech x, x a x), které žijí ve Vietnamu. Vietnam spolu s manželkou opustil asi 15. 3. 2019, letěli z Hanoje do Rumunska, kde je naložili do auta a odvezli. V Rumunsku strávil jednu noc, myslí, že tam měl vízum. Žalobce je zdravý, nemá zdravotní omezení ani jiné zvláštní potřeby. O mezinárodní ochranu žádá, protože slyšel, že v Evropě jsou lidská práva na vyšší úrovni než ve Vietnamu, tam je život v tísni. Půjčil si peníze, aby s manželkou přešli do Evropy, vyhledali tu práci a vydělali peníze. Uvedl, že nemá nic, ani peníze na cestu.

Posouzení žalobních bodů

14. Soud předně uvádí, že přezkoumávané rozhodnutí je rozhodnutím o tzv. přezajištění, které se vydává v situaci, kdy cizinec poté, co byl zajištěn podle zákona o pobytu cizinců, požádá o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí o tzv. přezajištění tak *de facto* navazuje na prvotní rozhodnutí o zajištění (v dané věci jde o rozhodnutí policie ze dne 22. 3. 2019). Je přípustné, aby rozhodnutí o tzv. přezajištění vycházelo výlučně z podkladů, které byly opatřeny v souvislosti s rozhodováním o prvotním zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013-42).

15. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

16. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).

17. Soud předesílá, že účelem zajištění podle shora citovaného ustanovení je vytvořit podmínky pro to, aby pouze z důvodu, že cizinec podal účelovou žádost o mezinárodní ochranu, nebyla zmařena realizace vyhoštění dle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2017, čj. 10 Azs 284/2016-35, bod 16, a rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017,

č. j. 4 Azs 9/2017-31, bod 20). Účelem zajištění v tomto případě není zabezpečit účast žadatele v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž zabezpečit jeho dostupnost pro policejní složky fakticky vykonávající rozhodnutí o vyhoštění pro dobu, kdy žadatel pozbyde postavení žadatele o mezinárodní ochranu a budou splněny podmínky vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění (§ 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců; viz rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48).

18. Žalobce předně uvádí, že si nebyl vědom toho, že se na území států Evropy dostal nelegálně, cestovní doklad předal při cestě z Vietnamu do Evropy osobě, která ho na cestě doprovázela, nemohl se tak při policejní kontrole ve Spolkové republice Německo prokázat cestovním dokladem. Soud k tomu uvádí, že žalobce při zadržení německou policií vypověděl, že přiletěl do Evropy přes Rumunsko, a to na základě víza. Následně byl postupně několika auty převážen do Německa. Neoprávněnost pobytu žalobce na území České republiky spočívá v tom, že neměl u sebe svůj cestovní doklad ani doklad o povolení k pobytu na území států Schengenského prostoru, resp. České republiky. Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, v rozhodnutí o zajištění žalobce dle zákona o pobytu cizinců, které však není předmětem tohoto soudního řízení, odkázala na konkrétní ustanovení Schengenského hraničního kodexu (nařízení č. 2016/399), z nichž plyne, že vnější hranice Schengenského prostoru lze překročit pouze za podmínky, že cizinec má platný cestovní doklad a platné vízum. Tyto podmínky musí cizinec splňovat i během pobytu na území členských států Evropské unie, které jsou součástí Schengenského prostoru (tedy po překročení vnější hranice). Žalobce se při provedení kontroly německou policií ani následně po předání české policii neprokázal cestovním dokladem ani vízem (či jiným titulem opravňujícím žalobce pobývat v České republice). Lustrací databází dostupných policii nebylo zjištěno, že by žalobce byl držitelem povolení opravňujícího ho pobývat na území České republiky. Žalobce při výslechu provedeném německou policií uvedl, že přiletěl do Rumunska, měl k tomu povolení (blíže ho neupřesnil). Lze tedy předpokládat, že žalobce disponoval rumunským vízem. Rumunsko ovšem není součástí Schengenského prostoru, nachází se vně vnější hranice tohoto prostoru. Rumunské vízum neopravňovala žalobce překročit vnější schengenskou hranici, pobývat na území států, které tvoří Schengenský prostor, a překračovat vnitřní hranice. Důvod, pro který nemohl žalobce předložit cestovní doklad Policii České republiky, je přičitatelný výlučně žalobci, neboť on se rozhodl předat jej třetí osobě (převaděči) a tím způsobil, že nesplňoval formální podmínky pohybu a pobytu v Schengenském prostoru.

19. Pro posouzení oprávněnosti pobytu žalobce na území České republiky je bez významu, zda si byl žalobce vědom, že se nachází v protiprávní situaci. Ostatně vzhledem ke zvolenému způsobu cesty do Německa (využití převaděče) a výši nákladů na tuto cestu (s jejich úhradou až po dosažení cíle cesty) lze pochybovat o dobré víře žalobce, pokud jde o soulad cesty s právními předpisy, byť nelze vyloučit, že žalobce byl převaděči ujišťován legálnosti plánované cesty. Významná je toliko samotná protiprávní situace, tedy že žalobce pobýval na území České republiky, aniž splňoval podmínky vstupu do schengenského prostoru stanovené čl. 5 Schengenského hraničního kodexu. Tak je ostatně definován neoprávněný pobyt čl. 3 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“). Podle čl. 6 odst. 1 této směrnice vydají členské státy rozhodnutí o navrácení (dle terminologie českého zákona o pobytu cizinců jde o rozhodnutí o správním vyhoštění) každému státnímu příslušníkovi třetí země, který pobývá neoprávněně na jejich území. Na

žalobce nedopadají žádné výjimky z této povinnosti upravené v odst. 2 až 5 tohoto článku. S ohledem na skutečnosti v projednávané věci je zřejmé, že zahájení řízení o správním vyhoštění odpovídá podmínkám návratové směrnice a § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Pro účely rozhodování o zajištění žalobce je tedy splněn předpoklad, že lze důvodně předpokládat vydání rozhodnutí o vyhoštění, tedy že podání žádosti o mezinárodní ochranu může v daném případě znamenat pozdržení správního vyhoštění nebo vyhnutí se správnímu vyhoštění [ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu].

20. Žalobce se v žalobě dovolává rozsudku NSS ze dne 25. 4. 2006, č. j. 4 Azs 235/2005-60, a argumentuje, že k zajištění by bylo možné přistoupit jen v případě, že by v minulosti svým jednáním opakovaně porušil předpisy České republiky, nerespektoval dříve uložené tresty vyhoštění či dřívější pravomocná rozhodnutí o správním vyhoštění. Této námitce soud nepřisvědčil, neboť se týká důvodů pro zajištění dle zákona o pobytu cizinců, předmětem soudního přezkumu je ovšem rozhodnutí vydané dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Ze skutkové podstaty upravené v právě zmíněném ustanovení nelze dovodit, že by umožňovala zajistit žadatele o mezinárodní ochranu pouze tehdy, jestliže v minulosti opakovaně porušil předpisy České republiky, narušil veřejný pořádek nebo se nepodrobil rozhodnutí o vyhoštění. Žalobcova argumentace se tak míjí s důvody, pro které bylo vydáno napadené rozhodnutí.

21. Žalobce dále napadá závěr žalovaného, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany toliko za účelem zmaření nebo oddálení výkonu správního vyhoštění. Tento žalobní bod věcně odpovídá důvodu, o nějž se opírá napadené rozhodnutí, soud jej však nemá za důvodný.

22. Žalovaný vzal do úvahy, že žalobce cestoval z Vietnamu přes Českou republiku do Německa, které bylo jeho cílovou zemí. Po překročení státní hranice České republiky a Německa byl žalobce německou policií zadržen a následně předán české policii. Žalobce cestoval bez cestovního dokladu, na území České republiky pobýval neoprávněně, neboť neměl vízum ani povolení, které by jej opravňovalo k pobytu na území České republiky, a taktéž neoprávněně vstoupil na území dalšího členského státu Evropské unie, konkrétně Německa. Při výslechu provedeném německou policií žalobce uvedl, že jeho návratu do země původu nic nebrání, nehrozí mu žádné represe. Žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce až poté, co bylo rozhodnuto o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění, přestože možnost podat žádost o mezinárodní ochranu určitě měl již na území jiného členského státu, z něhož přes Českou republiku cestoval do Německa. Žalobci jistě nic nebránilo v tom, aby požádal o mezinárodní ochranu při vstupu na území Rumunska, které je z hlediska mezinárodní ochrany bezpečnou zemí, jež uplatňuje stejné standardy ve věcech mezinárodní ochrany jako Česká republika nebo Spolková republika Německo (viz směrnice Evropské unie v oblasti mezinárodní ochrany). Žalobce se snaží svůj postup odůvodnit tím, že chtěl o mezinárodní ochranu požádat až v Německu, ovšem právo vybrat si stát, v němž požádá o mezinárodní ochranu, žalobci nepřísluší. Žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce až na území České republiky v zařízení pro zajištění cizinců. Tomu, že závěr žalovaného o účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu je správný, nasvědčují důvody žádosti. Žalobce uvedl pouze zcela obecně, že lidská práva jsou v Evropě na lepší úrovni než ve Vietnamu, kde je tíseň, a že do Evropy přišel za výdělkem. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu žalobce neuvedl. Ze skutečností uvedených žalobcem v řízení o mezinárodní ochraně ani z toho, co uvedl v průběhu řízení o zajištění, nevyplývá, že by mu v návratu do země původu bránila

jakákoliv překážka. Lze ostatně poukázat na to, že žalobce vycestoval ze země původu společně se svojí manželkou, ovšem nechal v zemi původu všechny děti, což dokládá, že jim v zemi původu žádné nebezpečí nehrozí. O účelovosti žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany svědčí jednak okolnosti jeho neoprávněného vstupu do Schengenského prostoru a pobytu v něm (včetně České republiky), jednak podání zjevně neopodstatněné žádosti o udělení mezinárodní ochrany na základě skutečností, které byly žalobci známy již před jeho zajištěním, z čehož lze usuzovat na cíl vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout propuštění ze zajištění. Je rovněž nutné podotknout, že žalobce před vydáním rozhodnutí o zajištění Policií České republiky tvrdil, že jeho návratu do země původu nic nebrání, nic mu tam nehrozí, má tam rodinu. Teprve po zajištění za účelem realizace vyhoštění požádal žalobce o mezinárodní ochranu, a to v návaznosti na zjištěné porušení veřejného pořádku, kterého se dopustil vědomým neoprávněným vstupem na území České republiky a dalších států Schengenského prostoru s pomocí převaděčů.

23. Závěr žalovaného o účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu má oporu ve správním spisu (mj. ve vyjádření samotného žalobce) a zjištěném skutkovém stavu. Žalobce neuvedl jedinou skutečnost relevantní pro posouzení účelovosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou žalovaný nevzal v potaz. Účelovost žádosti nelze samu o sobě prokázat (tedy zjišťovat), předmětem dokazování mohou být pouze jednotlivé skutkové okolnosti vypovídající o situaci, v níž byla žádost podána. Tyto prokázané skutkové okolnosti jsou pak předmětem hodnocení ze strany žalovaného, jehož úvahy pak mohou vyústit v závěr o účelovosti žádosti. Tyto úvahy pak lze posuzovat pouze z hlediska jejich souladu s pravidly logiky a pravděpodobnosti. Napadené rozhodnutí nevykazuje žádné nedostatky týkající se dokazování skutkových okolností ani logické nedostatky úvahy ústící v závěr o účelovosti žádosti; nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalovaný opomněl zohlednit některou skutečnost. Pakliže by žalobce měl důvody, pro něž se nemůže vrátit do země původu, nepochybně by je v řízení o správním vyhoštění, v němž se posuzuje existence překážek vycestování, uvedl, proto je tímto směrem veden i výslech cizince. Výše uvedené úvahy pak ústí dle soudu v jediný logický závěr, a sice že žádost o mezinárodní ochranu byla podána výlučně s cílem vyhnout se vyhoštění, resp. odložit jeho výkon. Žalobce svojí argumentací uplatněnou v žalobě opodstatněnost tohoto závěru nezpochybnil, natož aby ho vyvrátil.

24. Důvodná tak není ani námitka žalobce stran nedostatečného odůvodnění závěru žalovaného o účelovosti žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou zřejmé zcela konkrétní skutkové okolnosti, z nichž žalovaný dovodil, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově. Odůvodnění splňuje požadavky na ně kladené § 68 odst. 3 správního řádu.

25. Ačkoliv bylo v řízení prokázáno, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána výlučně za účelem oddálit správní vyhoštění, tato skutečnost sama o sobě nepostačuje k vydání rozhodnutí o zajištění žadatele. Takové rozhodnutí je v souladu s právem pouze za podmínky, že sledovaného účelu nelze dosáhnout některým z mírnějších prostředků (tzv. zvláštními opatřeními). Mezi ně patří uložení povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem a uložení povinnosti osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené (§ 47 odst. 1 zákona o azylu). Při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Zvláštní opatření lze

proto považovat za účinná, pokud lze jimi dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky - bez fyzického zajištění žadatele. Jinými slovy, ministerstvo má povinnost nezajistit žadatele o mezinárodní ochranu z důvodů vyjmenovaných v § 46a odst. 1 zákona o azylu, pokud lze téhož účelu dosáhnout mírnějšími prostředky (viz rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 – 48).

26. Žalobce namítá, že žalovaný nedostatečně zjišťoval a posuzoval možnost uložení některých ze zvláštních opatření. Tento žalobní bod není důvodný. Z rozhodnutí žalovaného plyne, že důvodem, pro který žalovaný dospěl k závěru o neúčinnosti zvláštních opatření, bylo nerespektování právního řádu, ignorace a obcházení zákonných povinností a účelovost žalobcova jednání. Nejvyšší správní soud v této souvislosti ve skutkově prakticky totožných věcech dovodil, že taková úvaha žalovaného je na místě, je zcela dostatečná a nejedná se o pochybení žalovaného (viz např. rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018-32, nebo ze dne 2. 5. 2019, č. j. 7 Azs 522/2018-33). Odůvodnění napadeného rozhodnutí je třeba korigovat pouze v části, v níž žalovaný žalobci vytýká nerespektování právního řádu a uložených povinností. Žalobce porušil právní řád tím, že se na území České republiky nacházel bez cestovního dokladu a oprávnění k pobytu a dále bez oprávnění a cestovního dokladu překročil hranice s dalším členským státem. Ze správního spisu však nevyplývá, že by nerespektoval jemu individuálně uložené povinnosti, žalobce porušil „jen“ povinnosti uložené obecně cizincům z třetích států právními předpisy Evropské unie a České republiky. I přes tuto formulační nepřesnost nepovažuje soud posouzení žalovaného za nesprávné. Nadto je třeba doplnit, že žalobce odmítl vypovídat před českou policií (tedy nespolupracoval), ve výslechu provedeném německou policií nezmínil, že by měl na území České republiky zajištěné jakékoliv ubytování či obživu, z výslechu naopak vyplynulo, že Českou republikou toliko projížděl a neměl zájem se zde usadit, cílem jeho cesty bylo Německo. Teprve v žalobě přišel s tvrzením, že má na území České republiky zajištěno bydlení i finanční podporu. Žalovanému jistě nelze vytýkat, že se touto skutečností nezabýval, neboť ji žalobce před vydáním napadeného rozhodnutí neuplatnil. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl podstatné skutečnosti zjištěné ve správním řízení, které odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu, a s nedostatečností zvláštních opatření se zcela přezkoumatelným a dostatečným způsobem vypořádal.

27. Soud se se závěrem žalovaného, že uplatnění zvláštních opatření by v dané věci nebylo účinné, ztotožňuje. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce skutečnosti, že porušoval právní předpisy České republiky i Evropské unie, když svévolně neoprávněně pobýval na území České republiky a přinejmenším jednoho dalšího státu Evropské unie, konkrétně Německa, bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu, dokonce bez jakéhokoliv dokladu totožnosti. Žalobce uskutečnil cestu do Evropy s využitím převaděčů (s vynaložením značných finančních prostředků), a to s cílem pracovat v Německu. Vízum, na jehož základě žalobce vstoupil na území Rumunska, jej zcela jistě neopravňovalo k výkonu výdělečné činnosti v Německu, žalobce by se patrně dosažením účelu cesty ocitl v neregulérním postavení. Motivace žalobce je zřejmá, přičemž nelze předpokládat, že by poté, co vynaložil značné úsilí a nemalé peněžní prostředky na cestu do Evropy, dobrovolně rezignoval na cíl své cesty a vrátil se zpět do země původu. Žalovaný správně dospěl k závěru, že z jednání žalobce je zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že nevyčká na území České republiky do skončení řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu a bude mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Ostatně žalobce s českou policií nespolupracoval, odmítl vypovídat, což není přístup, který by

skýtal záruku bezvadné spolupráce žalobce s českými orgány v budoucnu. Aplikace zvláštních opatření dle zákona o azylu by byla nedostatečná k dosažení účelu sledovaného zajištěním žalobce, a to i kdyby měl soud žalobcem předložené čestné prohlášení paní H. T. D. ze dne 26. 4. 2019 za věrohodné. Žalobce neuvedl, že by měl na území České republiky jakékoliv kontakty, příbuzné či známé. Ostatně ani z čestného prohlášení paní H. T. D. neplyne, že by se důvody, pro něž je ochotna žalobce ubytovat a živit ho, zakládaly na jakýchkoliv osobních vazbách. Nejde-li o prohlášení toliko účelové, pak se nabízí pouze jediná racionální úvaha, že ze strany paní H. T. D. jde o úplatné služby, které budu muset žalobce uhradit. Okolnosti poskytnutí záruky ze strany H. T. D. tak neskýtají předpoklad, že se žalobce bude skutečně zdržovat v ubytování, které mu má tato osoba poskytnout.

28. Soud v této souvislosti zároveň odkazuje na rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 – 23, podle něhož *„Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.“*

29. Soud tedy uzavírá, že vzhledem k individuálním okolnostem případu žalobce je napadené rozhodnutí v souladu se zásadou proporcionality zásahu veřejné moci do osobní svobody i zásadou subsidiarity zajištění ve vztahu k tzv. zvláštním opatřením. Žalovaný tyto individuální okolnosti řádně zohlednil a svůj závěr o nezbytnosti zajištění dostatečně konkrétně odůvodnil.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

30. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitky, zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

31. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 20. května 2019

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje A. K.